

Kursplan

för kurs på grundnivå

Mobbning - Kritiska perspektiv

Bullying - critical perspectives

15.0 Högskolepoäng

15.0 ECTS credits

Kurskod:	UB111F
Gäller från:	VT 2011
Fastställt:	2009-09-11
Ändrad:	2011-02-22
Institution	Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen
Ämne	Barn o ungdomsvetenskap/kunskap

Beslut

Denna kursplan är fastställd vid Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen:

- 2011-02-22 (prefekt)
- 2010-06-14 (prefekt, Institutionen för barn- och ungdomsvetenskap)
- 2009-09-11 (prefekt, Institutionen för barn- och ungdomsvetenskap)

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Grundläggande behörighet.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
MOO1	Ungdomar, våld och diskriminering	7.5
MOO2	Mobbning - Kritiska perspektiv och åtgärder	7.5

Kursens innehåll

Kursen belyser vad skillnaden mellan barnperspektiv och barns perspektiv kan innebära.

Kursen uppmärksammar aktuell forskning inom områdena mobbning, diskriminering och kränkande handlingar. I kursen granskas olika förklaringsmodeller, åtgärder och metoder till dessa fenomen kritiskt.

Konflikter och konfliktsituationer, till exempel i kamrat- och vuxenrelationer uppmärksammas och barns och ungdomars egna perspektiv och upplevelser är centrala. Kursen belyser vuxnas förhållningssätt i kontakten med ungdomar, hur de arbetar med att skapa ett gruppstärkande klimat samt deras förhållningssätt till detta. Exempel på hur situationer där våldsaktioner uppstår och hur dessa hanteras åskådliggörs också inom kursen.

Delkurs 1: Ungdomar, våld och diskriminering

Delkursen är en introduktion till samhälls- och kulturella perspektiv på ungdomar och våld. Vidare behandlas ungas diskriminering. Ungas deltagande i våld och konflikter i olika sammanhang uppmärksammas. Ungdomars egna perspektiv och upplevelser är centrala, både som offer och som utövare av våld och diskriminering.

Delkurs 2: Mobbning - Kritiska perspektiv och åtgärder

Delkursen uppmärksammar aktuell forskning inom områdena mobbning, diskriminering och kränkande handlingar samt innehåller en kritisk granskning av olika förklaringsmodeller och metoder till dessa fenomen. I undervisningen används olika arbetsformer för att belysa vuxnas arbetssätt och förhållningssätt för att bygga ett gruppstärkande klimat bland barn och ungdomar.

Förväntade studieresultat

Delkurs 1: Ungdomar, våld och diskriminering

Efter genomgången delkurs förväntas studenterna kunna

- redogöra för och problematisera samhälleliga och kulturella perspektiv på ungdom och våld i olika arenor
- redogöra och problematisera ungas avvikande beteende
- beskriva och reflektera över olika förklaringsmodeller till mobbning, diskriminering och andra kränkande handlingar

Delkurs 2: Mobbning - Kritiska perspektiv och åtgärder

Efter genomgången delkurs förväntas den studerande:

- känna till diskursen om mobbning i Sverige
- kunna redogöra för och problematisera begreppet mobbning
- känna till konsekvenser av mobbning
- känna till och kritiskt förhålla sig till olika förklaringsmodeller till mobbing
- kritiskt kunna granska gällande dokument om likabehandling på skolor

Undervisning

Undervisningsformer och arbetssätt omfattar föreläsningar, seminarier, arbete i studiegrupper, och egna litteraturstudier. Kursen bygger på flexibelt arbete, eget självständigt arbete och arbete i studiegrupp.

Kunskapskontroll och examination

a) Delkurs 1 examineras genom en individuell skriftlig examinationsuppgift och aktivt deltagande.

Delkurs 2 examineras dels genom ett grupparbete samt en individuell skriftlig inlämningsuppgift som knyter an till grupparbetet. Det är obligatoriskt deltagande vid schemalagd undervisning i delkursen. Student som deltar vid mindre än 75% av schemalagd undervisning kontaktar kursansvarig för information om hur frånvaron kan kompenseras.

b) Betygssättning sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

A = Utmärkt
B = Mycket bra
C = Bra
D = Tillfredsställande
E = Tillräckligt
Fx = Otillräckligt
F = Helt otillräckligt

För godkänt på kursen krävs lägst betyget E på båda delkurserna. Betygen för delkurserna vägs samman för betyg på hel kurs och medelbetyget blir betyget för hel kurs. Avrundning sker uppåt.

För att få slutbetyg på kursen krävs aktivt deltagande.

Det är obligatoriskt deltagande vid schemalagd undervisning i kursen. Student som deltar vid mindre än 75 % av schemalagd undervisning kontaktar kursansvarig för information om hur frånvaron kan kompenseras.

c) Betygskriterier anges i kursbeskrivningen.

d) Studerande som fått betyget Fx eller F på ett prov har rätt att genomgå högst fyra ytterligare prov så länge kursen ges för att uppnå lägst betyget E. Studenten kontaktar kursansvarig för uppgift om tider för ytterligare prov. Student som fått lägst betyget E får inte genomgå förnyat prov.

Student som fått betyget Fx eller F på prov två gånger av en examinator har rätt att begära att en annan examinator utses för att bestämma betyg på provet. Framställan härom ska göras skriftligt till kursansvarig.

Studerande kan begära examination enligt gällande kursplan genomförs högst tre gånger under en tvåårsperiod efter det att kursplanen upphört att gälla.

Begränsningar

Kursen har liknande innehåll som nedanstående kurser, och kan inte ingå i samma examen som dessa:

- UB101U Mobbning - skolpraktik och forskningsperspektiv, 7,5 hp
- UB103U Diskriminering i skolan, 2,5 hp
- UB102U Mobbning, kränkande behandling och diskriminering - skolpraktik och forskningsperspektiv, 10

hp

- UB111F Mobbning - Kritiska perspektiv, 15 hp

Nedanstående kurser motsvarar innehållet i delkurs 1 "Ungdomar, våld och diskriminering i skolmiljö", och kan inte ingå i samma examen:

- UB110B/UB110F Ungdomar, våld och diskriminering, 7,5 hp

- UB102B/UB102F Ungdom och konflikter, 7,5 hp

Kurslitteratur

Kursens obligatoriska litteratur omfattar ca 1500 sidor. Studenterna ska via valbar litteratur komplettera med ytterligare ytterligare ca 500 sidor.

Obligatorisk litteratur delkurs 1

Brå. (2008). *Våldtäkt mot personer 15 år eller äldre. Utvecklingen under åren 1995-2006* (Rapport 2008:13). Stockholm: Brå. (78 s.)

URL: http://www.bra.se/extra/faq/?action_question_show.459.0.=1&module_instance=2

Eliasson, M. & Ellgrim, B. (2006) *Mäns våld mot kvinnor i nära relationer – en kunskapsöversikt*.

Stockholm: Sverige kommuner och landsting. (101 s.)

URL: http://brs.sk1.se/brsbibl/kata_documents/doc38666_1.pdf

Eriksson, B., m.fl. (2002) *Skolan – en arena för mobbning. En forskningsöversikt och diskussion kring mobbning i skolan*. Stockholm: Skolverket. (146 s.)

URL: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=1028>

Hilte, M. (1996) *Avvikande beteende – en sociologisk introduktion*. Lund: Studentlitteratur. (166 s.)

Messerschmidt, J. (2004) *Flesh and blood: Adolescent gender diversity and violence*. Lanham, MD: Rowman & Littlefield Publishers. (167 s.)

Tilly, C. (2003) *The politics of collective violence*. Cambridge: University of Cambridge Press. (s. 1-25)

URL: <http://catdir.loc.gov/catdir/samples/cam034/2002074067.pdf>

Rigby, K. (2004) Addressing bullying in schools: Theoretical perspectives and their implications. *School Psychology International* 25(3):287-300.

Utbildningsdepartementet. (2006) *Lag (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever*. Svensk författningssamling (SFS). URL:

<http://62.95.69.3/SFSdoc/06/060067.PDF>

Överlien, C. (2007) Barn som upplever pappas våld mot mamma – vad säger forskningen? *Nordisk socialt arbeid* 27(4):238-250. URL: http://www.idunn.no/file/ci/4661059/nsa_2007_04_pdf.pdf

Artiklar tillkommer.

Obligatorisk litteratur delkurs 2

Alvant, P. (2009). *Effekter av anti-mobbningsprogram - vad säger forskningen?* Stockholm: Fritzes. (30 s). http://www.bra.se/extra/faq/?module_instance=2&action=question_show&id=497&category_id=0 [åtkomst: 2010-04-21]

Eriksson, B, Lindberg, O, Flygare, E & Daneback, K. (2002). *Skolan - en arena för mobbning*. Stockholm: Skolverket. (145 s). <http://www.skolverket.se/publikationer?id=1028> [åtkomst: 2010-04-21]

Espelage D. L. & Swearer, S. M. (2003). Research on School Bullying and Victimization: What Have We Learned and Where Do We Go From Here? *School Psychology Review*, 32(3), (s. 365-383).

Frånberg, G. (2003). *Mobbning i nordiska skolor. Kartläggning av forskning om nationella åtgärder i nordiska skolor*. Köpenhamn: Nordiska ministerrådet. (67 s).

<http://www.norden.org/sv/publikationer/publikationer/2003-508> [åtkomst: 2010-04-21]

Frånberg, G-M., Gill, P., Nordgren, K. & Wrethander, M. (2009). *På tal om mobbning - och det som görs*. Skolverket. Kunskapsöversikter. Stockholm: Fritzes. <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2224> (203 s). [åtkomst: 2010-04-21]

Halldén, G. (2003). Barnperspektiv som ideologiskt eller metodologiskt begrepp. I *Pedagogisk forskning i Sverige*, 8(1-2), s 12-23. URL: <http://www.ped.gu.se/pedfo/pedfo.html> [åtkomst: 2010-04-21]

James, A. & James, A. L. (2004). *Constructing Childhood. Theory, Policy and Social Practice*. London: Palgrave Macmillan. (s 3-107)

Martinsson, L. & Reimers, E. (red. 2008). *Skola i normer*. Stockholm: Gleerups. (166 s).

Mishna, F. (2004). A Qualitative Study of Bullying from Multiple Perspectives. *Children & Schools*, 26(4), s 234-247. Washington DC: National Association of Social Workers. (14 s).

Olweus, D. (1994). *Mobbning i skolan - vad vi vet och vad vi kan göra*. Stockholm: Liber utbildning. (103 s).

Seals, D. & Young, J. (2003). Bullying and victimization: prevalence and relationship to gender, grade level, ethnicity, self-esteem, and depression. *Adolescence*, 38, 735-747 (12 s).

Thors, C. (red) (2007). *Utstött - en bok om mobbning*. Stockholm: Lärarförbundet. (161 s).

Wrethander Bliding, M. (2007). *Inneslutning och uteslutning - barns relationsarbete i skolan*. Lund: Studentlitteratur. (192 s).

Yoneyama, S. & Rigby, K. (2006). Bully/victim students & classroom climate. *Youth Studies Australia*, 25(3), s 34-41, (8 s).